

Aan de Gemeenteraad
cc. college van B&W
cc. pers

DATUM 13 mei 2020
ZAAKNUMMER 636897
BEHANDELD DOOR E. Bakker
TELEFOON (035) 629 2085
UW KENMERK -
BIJLAGEN 1
BETREFT Artikel 41 RvO vragen D66 inzake Sleutelgebied

Geachte dames en heren,

Op 8 april 2020 heeft de fractie van D66 artikel 41 RvO vragen gesteld over het Sleutelgebied. De vragen en toelichting daarop zijn hieronder cursief weergegeven met daarop aansluitend (niet cursief) de beantwoording van het college.

Ten geleide

Wij zien dat de vragen vooral gaan over de kaderstellende rol van de gemeenteraad bij het vraagstuk van verstedelijking. Wij begrijpen de vragen goed. De toekomst van Hilversum als prachtige gemeente om in te wonen, werken en te verblijven, is een mooi en belangrijk vraagstuk. Wij vinden het belangrijk dat de gemeenteraad in staat is om tijdig een standpunt over dit vraagstuk in te nemen, gegeven alle praktische beperkingen van de huidige crisis. Daartoe hebben wij de gemeenteraad op 9 april een collegebrief over de 'stand van zaken Omgevingsvisie en kaderstelling wonen, werken, mobiliteit na 2025' gestuurd. In zekere zin hebben de artikel 41 vragen en een aantal van de antwoorden elkaar op 8 en 9 april gekruist.

In onze brief van 9 april 2020 hebben wij aangegeven dat ons voorstel om kaderstelling voor het Sleutelgebied in het proces van de Omgevingsvisie te integreren door de huidige crisis niet meer uitvoerbaar is. Dat gaat met name over het (niet) kunnen uitvoeren van het beoogde participatieproces. Het proces van de Omgevingsvisie hebben wij daarom tot nader orde stopgezet en bezien wij opnieuw zodra er zicht is op het kunnen organiseren van bijeenkomsten met grotere groepen mensen. Tegelijkertijd gaat de planvorming tussen Rijk en regio over verstedelijking en bereikbaarheid onverkort door. Daarbij is het inzicht van Rijk en regio dat de huidige crisis geen structureel effect heeft op de grote lange termijnopgaven voor wonen, werken en mobiliteit. Een vorm van politieke kaderstelling door de raad is essentieel om als college in de regio en in netwerken te kunnen handelen, lees: geen kansen voor Hilversum in termen van investeringen en ondersteuning verloren te laten gaan. Daarom brengen wij u in positie kaders te stellen, door u op onze voordracht te vragen ons op 1 juli 2020 een raadsopdracht te geven. Dat geeft u gelegenheid aan te geven hoe u kijkt naar het verstedelijkingsvraagstuk in relatie tot de grote opgaven voor de toekomst van de gemeente Hilversum (sociaal, fysiek en economisch) en aan te geven wat u belangrijk vindt bij een daarnaar uit te voeren onderzoek. In onze brief van 9 april 2020 hebben wij aangegeven hoe zo'n raadsopdracht zich verhoudt tot trajecten van Rijk en regio. De collegebrief van 9 april 2020, inclusief de bijlage met de planning van Rijk-regiotrajecten, is bijgevoegd.

Wij bereiden op dit moment een concept raadsopdracht voor over het uitwerken van een verstedelijkingsstrategie in het spoorgebied van Hilversum. De raadsopdracht zal gaan over de grote toekomst-vraagstukken voor Hilversum en nut/noodzaak (het 'waarom') van het ontwikkelen van een verstedelijkingsstrategie. Wij vragen van u een onderzoeks/uitwerkopdracht om verschillende varianten uit te werken, geprojecteerd op het spoorgebied van Hilversum. Wij voeren vervolgens dat onderzoek uit en leggen de resultaten daarvan na de zomer bij u terug. Op basis van dat onderzoek doen wij u een voorstel voor politieke kaders over het 'hoe' en in samenhang met het (participatie-)proces van de Omgevingsvisie. Het 'hoe' gaat dan over de mate van ambitie en begrenzing van verstedelijking in het spoorgebied. Wij voorzien zo'n politiek debat in het vierde kwartaal van 2020.

Daarmee komen wij bij de beantwoording van de vragen.

Beantwoording van de vragen

Sleutelgebied

In december 2019 is de raad geïnformeerd over het Sleutelgebied project dat inzet op 10.000 woningen en 10.000 banen in Hilversum. Tot nu toe heeft de raad als hoogste orgaan in deze gemeente in geen enkel formeel overleg hierover kunnen spreken. Tegelijk is te constateren dat in een burgerpanel-enquête de verdichting met 10.000 woningen centraal staat¹, de gemeente in een vacaturetekst heeft geworven met 10.000 te bouwen woningen², de ambitie van 10.000 woningen en 10.000 banen en verbinding met de Metropool Regio Amsterdam als basis dient voor de Milieu Effect Rapportage, dat 10.000 woningen genoemd worden in de geactualiseerde plancapaciteit⁶, dat een 'vastgestelde verstedelijkingsstrategie' door de portefeuillehouders in de Gooi en Vechtstreek richting de MRA bestaat, een bijeenkomst BO Platform Ruimte heeft plaatsgevonden, en op basis van 'sleutelgesprekken' o.a. met Hilversum een MRA 'strategische notitie sleutelgebieden' verscheen waarin voor Hilversum o.a. nieuwe HOV verbindingen in beeld komen, en wordt binnen de 10.000 woningen gedacht aan 1.500 woningen in het gebied met de postcode 1221.³ Gevraagde informatie aan het college tijdens informele momenten in termen van duiding van voors- en tegens, uitwerkingen in verschillende scenario's met een integrale benadering van alle verbonden aspecten (bv wonen-verkeer-werk-natuur) richting de raad ontbreken. Tegelijk is door de Corona-crisis denkbaar dat planningen en strategieën gedateerd zijn en herbezinning vragen.

Gelet op de ontwrichting door het Coronavirus op de voorziene informatie- en besluitvormings tijdlijnen, het belang voor de toekomst van alle Hilversummers, de kaderstellende verantwoordelijk van de raad, en de actieve informatieplicht van dagelijkse bestuurders vragen wij het college het volgende:

- 1. Door de epidemie/pandemie ontstaan nieuwe dilemma's en vragen voor de strategische planontwikkeling. Bijvoorbeeld blijft de inzet gericht op verdergaande binnenstedelijke verdichting ook in gemeenten zoals Hilversum waar al een hoge adressendichtheid bestaat⁴ ? Denkt het college, de regio Gooi en Vechtstreek, de MRA na over deze aspecten van de strategische planontwikkeling en wat zijn de uitkomsten van deze analyses of wanneer kunnen we die verwachten?*

Antwoord van het college:

Heel bestuurlijk Nederland denkt op dit moment na over de impact van de huidige crisis op de lange termijn vraagstukken en maakt daarvoor scenario's. Op basis van de laatste CPB ramingen schatten wij in dat de lange termijn-vraagstukken voor Hilversum (richting 2040) niet erg anders zullen zijn dan voor deze crisis. Wij verwachten wel dat met name de economische en sociale vraagstukken versneld groter en complexer zullen worden, met een toenemende druk op de houdbaarheid van onze gemeentelijke begroting. De woningmarkt in Hilversum zal krap blijven en de mobiliteitssystemen weer zwaar belast, zodra de reisbeperkingen worden opgeheven. Het nadenken over al deze aspecten wordt onderdeel van de opdracht van raad aan college. Bij elk stuk dat we in het kader van verstedelijking u zullen voorleggen, zullen we de laatste inzichten delen. We moeten er daarbij vanuit gaan dat gedurende een langere tijd veel (korte termijn) onzekerheden zullen blijven.

Rijk en regio blijven voorsnag inzetten op de koers die met de Nationale Omgevingsvisie is ingezet, ook wat betreft binnenstedelijke verdichting. Informatief is de recente Kamerbrief hierover:

(<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/04/23/kamerbrief-over-nadere-keuzes-in-het-kader-van-de-nationale-Omgevingsvisie>). In onze brief van 9 april gaven wij aan dat Rijk en regio het tempo in het proces om te komen tot afspraken over fasering en investering houden, ook in deze crisistijd.

Zij verwachten niet dat de huidige crisis een structureel effect heeft op de grote opgaven voor wonen, werken en mobiliteit voor Nederland en de Metropoolregio. Op korte termijn mogelijk wel, maar op middellange termijn blijven de vraagstukken om oplossingen vragen. Er zijn geen signalen dat de verstedelijkingsstrategie van de Metropoolregio of Rijksfinanciering van woningbouwversnelling en mobiliteitsmaatregelen ter discussie staan.

2. *Anticipeert u gelet op de gecumuleerde onzekerheden dat de raad in redelijkheid niet voor de zomer tot een richtinggevende uitspraak over het Sleutelgebied kan komen? Zo ja hoe?*

Antwoord van het college:

Wij doen u een voorstel ons op 1 juli 2020 een raadsopdracht te geven. Met die opdracht kadert u een onderzoek naar cq eerste uitwerking van nut/noodzaak (het 'waarom') van een verstedelijkingsstrategie in. Het geeft u ook de gelegenheid politiek uit te spreken hoe u naar het vraagstuk kijkt. Na uitvoering van dit onderzoek kunt u in het vierde kwartaal van 2020 een debat voeren over de mogelijke inhoud van een verstedelijkingsstrategie.

3. *De introductie van de wet Omgevingsvisie is uitgesteld en naar mag worden aangenomen volgt ook uitstel van de introductie van de Hilversumse Omgevingsvisie. Is die aanname juist?*

Antwoord van het college:

Er is geen causaal verband. In onze brief van 9 april hebben wij aangegeven dat wij het proces van de Omgevingsvisie tot nader orde hebben stilgelegd, omdat participatie niet goed mogelijk is. Dat betekent dat het door de raad vaststellen van de Omgevingsvisie ook tot nader orde is uitgesteld. Daarnaast is het zo dat het Rijk de Omgevingswet heeft uitgesteld. De oorspronkelijke planning van de Omgevingswet hield in dat gemeenten per 1-1-2024 een Omgevingsvisie moeten hebben.

Tijdens de lopende participatie voor de Omgevingsvisie introduceerde u het sleutelgebied. Door meer tijd te reserveren voor het participatieproces rond sleutelgebied en Omgevingsvisie kunt u herkansen daar waar de voortgang haperde qua tijdsplanning en inhoudelijke diepgang. Grijpt u die mogelijkheid aan?

Antwoord van het college:

Ja. In maart lag er een concept raadsvoorstel waarin wij aangaven hoe wij dat wilden organiseren. Tot dat moment was geen sprake van 'hapering'. Van dat voorstel is gegeven de huidige beperkingen de participatie niet uitvoerbaar. Daar zijn wij in onze brief van 9 april uitgebreider op ingegaan. In deze brief hebben wij het vervolgproces beschreven. Daarbij hebben we ook geschetst dat nu – in heel Nederland - onduidelijk is op welke termijn en in welke vorm participatie mogelijk zal zijn. In ons raadsvoorstel van 1 juli 2020 zullen wij daar – met de stand van zaken van dat moment – verder op ingaan.

4. *Kunt u door publicatie op de website van de gemeente Hilversum van het Sleutelgebied⁵ alle (mede) namens de gemeente Hilversum direct of indirect (via de regio Gooi en Vechtstreek, via de MRA) op dit punt gecommuniceerde informatie delen? En zult u per direct zonder verdere oproepen daartoe vanuit de raad en conform uw actieve informatieplicht informatie verstrekken?*

Antwoord van het college:

Wij streven er naar zoveel mogelijk informatie te verstrekken. Aan de 'bibliotheek' op de website hebben wij inmiddels een categorie 'berichten uit het veld' opgenomen, waarin wij de MRA agenda 2.0 die de MRA op 17 april heeft gepubliceerd, de Strategische notitie sleutelgebieden van de MRA van februari en de recente Kamerbrief over nadere keuzes voor de nationale Omgevingsvisie hebben opgenomen. De bibliotheek is te raadplegen op: www.hilversum.nl/sleutelgebied. Mocht u specifieke stukken missen, dan vernemen wij dat vanzelfsprekend graag.

5. *Het college heeft in de tijd gezien op het allerlaatste moment interesse kenbaar gemaakt voor het sleutelgebiedprogramma bij de MRA. In andere deelnemende gemeenten is de discussie met de raden wel tijdig gevoerd en zijn besluiten genomen. Is door het college/ de regio Gooi en Vechtstreek richting de MRA duidelijk gemaakt dat de Hilversumse gemeenteraad nog onvolledig is geïnformeerd over het Sleutelgebied? En duidelijk aangegeven richting de MRA dat de gemeenteraad van Hilversum gaat over strategische kaders met betrekking tot het Hilversumse grondgebied?*

Antwoord van het college:

Wij hebben u bij de aanmelding van het Sleutelgebied direct en volledig geïnformeerd. Wij hebben richting regio Gooi en Vechtstreek en de MRA altijd duidelijk gemaakt dat de gemeenteraad van Hilversum nog geen besluit heeft genomen. Het is evident dat wij de gemeenteraad in positie moeten brengen om strategische kaders te stellen. Ons voorstel van maart daartoe is helaas niet uitvoerbaar. In onze brief van 9 april en in de antwoorden op deze artikel 41 vragen hebben wij aangegeven hoe wij u in positie brengen.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes